

Brașov, 1 Iunie

Scirile telegrafice, ce le pri-
mimă astăzi, ne spun, că Rusia
face mari pregătiri militare la
granița austriacă. Ministrul de
răsboiu rusesc a dat ordină a
se înființa un nou magazin de
provițiuni în Varșovia, a coman-
dat patru milioane de cisme
pentru armată, face cumpărături
mari de fân și de ovesă și vrea
să înființeze grandioase bucătări
militare dealungul căilor ferate
dela vest. Totodată s'a lăpădit
faima că guvernul rusesc plă-
nuiesc o nouă conversiune.

În zilele din urmă diarele ber-
linese vorbeau încă cu multă li-
niște despre evenimentele din pen-
insula balcanică, adică însele cele
mai mult dintrînsele găsesc, că lucrurile
în Serbia iau pe de ce merge un
caracter mai amenințător. Metro-
politul Mihail, care a fost re-
instalat în scaunul său, este,
se dice, stăpân absolut pe si-
tuațiune, așa că nici Ristică n'ar
mai pute face nimic fără de el.

De când cu toastul din urmă
al Țarului, a mai intrat un
nou factor în combinația: Mun-
tenegru cu aspirațiunile sale.

După cum spune corresponsen-
tul din Belgrad al unui diar
engles aspirațiunile prințului Ni-
chița numai modeste nu se pot
numi. Nichița ar voi să ajungă
din mic prinț ce este, un Rege
puternic al Balcanilor, deven-
ind domn și peste Serbia, ba
și peste Bosnia și Herțegovina,
și unind aceste țări cu Muntenegru
într'un singur regat.

Aspirațiunile cutezătoare mun-
tenegre au început să deștepte
și temerile reginei Natalia. Câtva
timp pressa rusescă se ocupa
mult de dânsa, astăzi după ce
metropolitul Mihail e éráși tare
și mare în Belgrad, nici că se
mai face amintire de ea. Politica
rusescă a ajuns a fi nepăsătoare
față cu sôrtea reginei Natalia și,

ce e mai periculos, ea e nepăsă-
tore chiar față cu sôrtea dinastiei
Obrenovic. Totu interesul și
tôtă îngrijirea puternicilor din
Petersburg este rezervată adică
numai „singurului lor amic sin-
cer și credincios”, prințului Ni-
chița.

E dér lucru firesc, că cercu-
rile politice influente din Viena
sunt totu mai neodihnite din
causa mersului lucrurilor în O-
rient.

O foiă bismarkiană dice, că
politicii din Viena sunt „prea
impresionabili.” Pote că ea a
voit să facă alusiune și la teme-
rile, ce s'au manifestat în Aus-
tria, față cu convențiunea mili-
tară specială încheiată între Ger-
mania și Italia.

A făcutu o mare impresiune
în cercurile influente austriace, că
regele Umberto a ocolit terito-
riului austriac, când s'a dus la
Berlin și că la festivitățile de
acolo s'a vorbit numai de alianța
germano-italiană. A surprins mai
departe, că regele Italiei s'a gră-
bit așa de mult de a întorci
visita împăratului german.

Tôte aceste au pus pe gânduri
pe cei din Austria și unele diare
inspirate au găsit deodată, că
comuniunea de interese, ce legă
Germania cu Italia este multă
mai strinsă. Au mai găsit că Austro-
Ungaria are cele mai mari inte-
rese în Orient, dér Germania pri-
vesce cu nepăsare la cele ce se
petrecu acolo.

Nu cumva se simte politica
rusescă încurajată, prin această at-
titudine a Germaniei, de a începe
acțiunea în Orient?

DIN AFARĂ.

Desvélirea statuei lui Giordano Bruno.

Din Roma se anunță cu data de 28
Mai: Cam la 45,000 persoane au sosit
la Roma ca să asiste la serbările date
în amintirea lui Giordano Bruno. La 9

ore dimineața, un lungu cortegiu com-
pus din 6000 deputați ai municipa-
lităților, universităților și asociațiunilor
italienesc și străine cu 1970 de
steaguri și vr'o sută de muzici, a ple-
cat din piața Thermes pentru a merge
la „Câmpii dei Fiori” între garduri de
cetățeni. Muzicele intonau alternativ
marșul regal, imnul Garibaldi și alte
imnuri italiene. Casele erau împodobite;
ferestrele pline de spectatori. Pretutin-
deni strigăte de: „Trăiască Bruno și
libertatea cugetării” primea cotegiul.
Cortegiul saluta la trecerea sa pe sol-
dații așezați la oclturile stradelor și
aceștia răspundeau presintându armele.
Din ferestri cădeau hârții mici, cari
conțineau extracte din lucrările lui Bruno.
Francmasonii din Francia, Germania,
Belgia, Statele-Unite, Austro-Ungaria,
Danemarca, Mexico etc. erau represen-
tați în cortegiu, precum și vr'o 10 uni-
versități străine.

La 10^{1/2} cortegiul intră în „Campo
dei Fiori” unde tribunele s'au ocupat
de delegații municipalităților din Roma
și Nole, orașul natal al lui Bruno.
Deputația oficială a Camerei era forte
numerosă. Se vedeau mulți deputați și
senatori, cari au venit să asiste la ser-
bare. Casele din vecinătate, afară de
ale clericilor, erau împodobite. La 11
ore monumentul s'a desvélit în mijlocul
unei formidabile explozii de aplauze
și de aclamațiuni. Muzicele cântau.
Drapele se inclinau. Spectatorii miș-
cau pălăriile și batistele lor. Emoțiunea
era indescriptibilă. Monumentul a fost
remis în urmă, prin act notarial, pri-
mării din Roma. În urmă primarul
din Nole și deputatul Bovio vorbiră.
Ambii au fost aplaudați. Apoi lumea
pomi spre capitoliu, unde deputatul
Imbriani rosti o scurtă alocuțiune în
amintirea lui Garibaldi, al cărui bust
era așezat pe balcon și încunjurat
cu drapele naționale și municipale și
încărcat de corone. „Popolo romano”
dice, că diplomații, în visita lor săp-
tămănală, ce o facu d-lui Crispi, l'au
felicitat pentru perfecta ordine ce a
domnit la Roma în timpul zilei în-
tregi.

Persia amenințată de Rusia.

După cum spune „Gazeta Coloniei”,
Țarul, în momentul plecării Șahului
Persiei, i-ar fi dîșu acestuia, că dacă pe
timpul șederei sale în Englitera s'ar
lăsa să i-se smulgă concesii defavora-
bile Rusiei, ar face bine mai nainte să-și
aducă aminte că 100,000 de baionete ru-
sesci sunt înșirate de-alungul graniței
persiane. Țarul ar fi adăugat, dice
foia germană, că nu pote să garanteze
că nu le-ar pune în mișcare. Șahul
n'ar fi răspuns nimic.

Prințul Muntenegrului Rege al Serbiei.

După corresponsentul diarului „Stan-
dard”, mitropolitul Mihail a comu-
nicat d-lui Ristică propunerile cari resu-
meză desideratele Rusiei. Aceste pro-
puneri ar consta în a pune pe principele
Muntenegrului pe tronul noului regat al
Serbiei mărită cu Bosnia și Herțegovina.
Correspondentul englez dice, că ar fi
vorba de un contra-proiect după care
Austria ar face să se întorcă regele
Milan dându-i ea însăși Bosnia și
Herțegovina. Un articol al acelui diar
pare a lua în serios proiectul
atribuit Rusiei, el speră totuși, că
partidul militar rusesc nu va isbuti
să facă ca Țarul să iasă din politica sa
spectantă.

Fortificarea Danemarcei.

Din Copenhaga se telegrafiază, că
cu ocazia visitei regelui Umberto la
Berlin îngrijirile ce cresc și cari re-
sultă din tripla alianță au redșteptat
preocupările guvernului, care caută să
pună Copenhaga la adăpostul unei lo-
vituri și a grăbi executarea planului
general al apărării țării.

Ministrul de răsboiu, colonel
Bahson, a întâmpinat dificultăți con-
siderabile în îndeplinirea sarcinii ce ur-
măresc într'un mod patriotic, cu
tôte atacurile opoziției, care refuză a
vota creditele cerute. Ultimele piedeci
au provenit dela ministrul marinei,
care pretinde, că lucrările terestre ar fi
fără de folos dacă flota ar rămâne în
inferioritatea sa actuală. Populațiunile
maritime au primit cu entuziasm această
declarațiune. Subscripțiunile numeroase au

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(2)

Despre critică.

Cum s'a născut și câtă de departe a mersu.

(Prelegere umoristică.)

Cu cât mai sus și mai culte erau
cercurile sociale în cari veniai, cu atât
mai severă devenia critica. Damele
de curte ale regelui Archelau, cari
aflară, că Euripide ofensăză adevărul,
prin aceea că în bucățile sale dramatice
permite a se înfățișa femei crudele, în
lipsă de recenziuni sumuțară câinii dela
curte asupra lui, și mulți pretind a sci,
că metoda sumară, cu care acești critici
sfășietori i făcură bătrânului tragedian
sfârșitul, a dat naștere modului popo-
ral de vorbire, că acei poeți, cari au
intrare mai des pe la curțile domnito-
rilor, sunt pe calea cea mai bună de
a fi scoși din curți afară cu câinii.

Alexandru cel mare hotărî a i-se
da poetului curții sale Kyrilos pentru
făcare versu bun câte o monedă de
aur și pentru făcare versu rău câte o

palma; ceea ce avu dreptu urmare, că
cu prilejul recenziunii unui poemă mai
mare își dedă acel nefericit cântăreț
sufletul în mâinile Creatorului. Dacă
regii ar fi păstrat această taxă, atunci
nesmintit că această împrejurare ar fi
avut acelea urmări serioase, de a fi si-
liți cei mai mulți dintre ei a intra ne-
cantați în morminte. Dér ei au fost
în respectul acesta prevădători: ei se
schimbară în decursul timpului astfel,
că poeții primiau pentru versurile lor
cele rele tabacheri făcute de aur, pre-
când pentru versurile cele bune fiște
(sfârle) pe o nasă.

După ce poeții vedură, că critica
este înălțată peste poesiă, începură și ei
a critica, spre a înălța éráși bina.

Aristofane critica de pe bină pe fi-
cine; elu recensa de pe bină nu numai
operatele colegilor săi, ci și persona-
litatea și rapôrtele lor familiare. Neferi-
cirea în căsătorii a lui Euripide, lipsa
de barbă a lui Cratinos și transpirațiunea
lui Artemon dimpreună cu activitatea
lor poetică au fost cu unul și același
prilej criticate de pe înălțimea scându-

rilor; nici un întemeiător de alu bi-
nei nu putea fi sigur de a nu fi criticat
în vre-o parabasă, ba încă pe critici așa
de grozav i-a criticat, încât în
„Norii” își încheia critica asupra lor cu
aceea, că o să le sdobescă coperișele
dela fabrica lor de înțelepciune, ér pe
magistrii îi amenință cu foc și rug.

Acum au fost artiștii deasupra.
Dér nu trecu lungu timp și étă că
demagogii, cari cu deosebire au
gustat din abundența bioiului critice,
a-rătară publicului, că a renunța la drep-
tul său de a critica, ar însemna a da
artiștilor dreptul să se exprime asupra
privitorilor lor; și pentru a ridica lo-
cul privitorilor din nou la înălțimea
impunătoare a criticei celei singure
dreptățite, s'a primit o lege care scutia
de orice critică chiar și ceea ce se în-
fățișă mai rău pe locul înainte privito-
rilor, și din contră chiar ceea ce se
înfățișă mai bun pe bină le-au sacrifi-
cat fără nici o restringere capriciilor
publicului, spre a le judeca acesta după
bunul său plac.

Cu acesta s'a sfârșit epoca de aur

a artei, totodată însă s'a pregătit pen-
tru ea perioada terorismului.

Pân'acum cei dintău bărbați ai sta-
tului — bărbați ca Sofocle, carele era
comandant al oștirea, prin urmare avea
rangul unui feld-mareșal din zilele
nostre — pân'acum dicu bărbați de
aceștia pășiau ca actori pe scenă, precând
cei mai avuți și mai de frunte cetățeni
— bărbați cari corăspund în privința
rangului cu consilierii intimi din zilele
nostre, — suportau ei înșiși tôte spesele
representațiunii, pentru ca să fiă părtași
de cea onore, de a fi vătafi la jocurile
din chor; acum însă, când critica a de-
venit contrabanda și monopolul privi-
torilor, acum când chiar și publicul
proletar, ce trebuia să fiă saturat pe
spesele comunei, de cumva obținea bilete
de liberă intrare la representațiune,
devenia domn și maestru în templul
artei; acum toți se uniră într'aceea, de
a plăti celera, cari aveau voință de a o-
cupa nemulțămitoru locu al artiștilor.
În curând arta, ce și-a fost per-
dută drepturile ei cele cetățenesci, a fost
lăsată pe mâna unor persoane, cari de

permisă să se începă construcția de cui-rasate și a se continua împreună ambele operațiuni.

Intr'unu articolu oficiosu „Dagblatt“ recapitulă rezultatele obținute până acum și mărturisește cu sinceritate, că sunt neîndestulătoare. Autorul e de sigur unu militar distinsu, care face expunerea rolului Danemarcei într'unu casu de resbelu și stăruiește asupra trebuinței de a transforma Copenhaga într'unu locu de resbelu de întâiul rangu, pentru ca armata, liberă în mișcările sale, să potă porni cu repediție în direcția punctelor amenințate. Pentru a ajunge la acestu scopu, e indispensabil să se îndoiască lucrările deja construite și să se stabilească fortificațiuni permanente. Autorul acestui articolu face apelul la generozitatea și la patriotismul concetățenilor săi. Elu e convinsu acum, că totă lumea recunoște interesul vitalu alu cestiunii și că subscrierile voru fi număruse. Elu termină dîcîndu, că făcarea fortu nou ridicatū sporesce sortii pentru Danemarca de a rămâne neatinsă, de-ore-ce se apropie repede ziua când unu conflictu europēnu va izbucni.

Articolul a pricinuit o senzație adēncă în publicu. Totă lumea știe, că totalitatea listei civile e întrebuintată pentru apărarea țerei. Opiniunea publică susține pe guvernul. Terenul e deci puțin favorabilu opoziției parlamentare pentru a întreprinde o apropiată campanie electorală. Bunul simț popularu nu înțelege subtilitățile constituționale. Elu vede nori amenințatori pe orizontu și recunoște, că guvernul se ocupă a se apăra în contra furtunei. Noulu Parlamentu va reflecta asupra acestei impresii.

Incordarea dintre Germania și Elveția.

Germanii din Zürich au protestat în contra atitudinii provocătoare a fōiei bismarkiane „Nordd. Allg. Ztg.“ în afacerea comisariului Wohlgemuth, blamând purtarea acestei foi. Fōia bismarkiană încercă să-și motiveze purtarea sa, dîcîndu că a primitu numeroșe plângeri, cari emană dela persoane demne de credință, cari relatează împrejurări în cari nise Germani ar fi fostu maltrați de Elvețiani. Ea n'a publicatū aceste plângeri spre a evita o complicație, o situație care e deja destul de gravă. Fōia oficioasă impută comitelui germanu din Zürich, că critică diarele germane în momentul când guvernul urmărește negocierile grave cu confederațiunea în privința obligațiilor ce rezultă din tratatele usurilor și raporturilor de bună vecinătate.

Papa și desvîlirea monumentului lui Bruno.

O telegramă din Roma comunică, că e cu desvîrșire lipsită de temeiu

șoarea, că Papa ar fi bolnav și că ar fi vorbă de plecarea sa în streinătate. Papa a ordonatū adunarea într'unu volum a tuturor protestărilor ce i-au venit din lumea întregă în contra ridicării monumentului lui Bruno. Suveranul Pontifice va protesta peste puțin într'unu actū specialu. După amēdî, diferiți diplomați, între alții și ambasadorii Franciei, Austro-Ungariei, Portugaliei și ministrul Rusiei au vizitatū pe cardinalul Rampolla. Numai cei doi dintēiu sosindū împreună au descinsu cu cardinalul la Papa, pe lângă care au statū.

„Tribuna“ din Roma dîce, că a aflatū dintr'o sorginte nebănuită, că Papa a căutatū să îndemne pe diplomați să mērgă în corpore la Vaticanu spre a petrece lângă dēnsulū ziua în care s'a desvîlitū monumentul. Guvernele acestora, consultate fiind de ei, au răspuns, că nu găsescū demersulū Papei nici oportunū, nici cuviinciosu. Papa aflāndū atunci că ambasadorii Franciei și Austriei se află la cardinalu, îi rugă să se scobore la dēnsulū, îi ținu aproape unu ceasū, se vaită lorū și le comunică protestările ce-și propune a-le resuma peste puțin într'o notă adresată Nunțiilor.

Contingentul armatei rusești pe 1889.

Contingentul de recruți pentru 1889 e fixatū la 255,000 omeni pentru armatele de uscatū și de apă. Pe lângă aceasta, 24,000 de omeni au fostu ridicați în Terek, Cuban și Transcaucasia pentru recrutarea trupelor speciale din Caucașia.

Activitatea Nihilistilor.

Din Petersburgu se telegrafiază: Censura presei interdice cu asprime diarelor de a vorbi de arestările nihilistilor. Poliția caută cu sērguință pe mai mulți nihilisti expulsați din Elveția și cari au isbutitū să înșele supravegherea exercitată asupra graniței pentru a sosi aci.

S'au afișatū în vechiul cartieru din Petersburgu placarde, cari anunță că Rusia va fi în curēndu liberă. Neliniștea e mare, ea e sporită de dificultățile de supraveghere ce rezultă din cauza primirei și reprezentanțelor inevitabile ce se voru face în timpul șederei părechei regale a Greciei în Petersburgu cu ocașia căsătoriei principesei Alexandra cu unu mare duce alu Rusiei. Curtea va face strictulū necesarū și va evita de a veni la Petersburgu.

† Dimitrie Moldovanu.

Unul dintre cei mai distinși, cei mai zeloși și cei mai meritați bărbați din pleiada vechiloru noștri funcționari, a încetatū din viață în 12 Iunie a. c. în Sibiu.

Dimitrie Moldovanu, care, ca toți colegii săi vrednici de odi-

nioră, a luatū parte activă la mișcările noastre naționale în trecut, ajunse în anii șesēdecî prin desțoinicia sa consilieru la cancelaria de curte transilvană. În calitatea acestă Dimitrie Moldovanu a contrasemnatū la 1863, alături cu cancelarul transilvanu Franciscu conte de Nadasdy și „în urma mandatului Majestății Sale,“ prēinaltulū rescriptū, prin care s'a deschisū dieta Transilvaniei în luna lui Iulie a aceluiașu anu.

Vēdēndū ce direcțiune opusă dorințelorū și aspirațiuniloru poporului românū ardeleanu au luatū lucrurile dela 1867 încōce, Dimitrie Moldovanu n'a mai voitū să ocupe nici o funcțiune și s'a retrasū, cerēndū pensionarea sa. Dēnsulū a trăitū în anii ultimî în Sibiu, unde s'a bucuratū de stima și de simpatia tuturorū, căci a rămasū credinciosū nēmului sēu și causei acestuia.

Cu adēncă întristare ne asociāmū la doliulū familiei rēposatului, care este unu doliu generalu pentru Românii ardeleni!

SCRILE PILEI.

Pentru binefacere. Regele României a numitū ofițerū alu corōnei României pe d-lu Avramide, care a datū 10,000 lei pentru școla de comerț ce se clădesce acum în Bucuresci.

Comora din Selagiu.

Cei doi lucratori, cari au datū peste comora din Selagiu, voru fi despăgubiți din partea statului cu 36,000 fl. Lucrătorii suntū Români.

Pascile la Romani. În diarulū „La Riforma“, organulū d-lui Crispi, care apare la Roma, s'a publicatū sub inițialele C. I. N. o interesantă cronică despre Pascile la Romani.

O dramă a Carmen Sylvei pe scena franceză. Marța viitoare, 6 (18) Iunie, va fi la Teatrulū Comediei-Franceze din Parisu o reprezentațiune extraordinară, dată pentru retragerea d-lui Bodinier, secretarulū generalū alu acelu Teatru. Intre alte piese, scrie „Romānulū“, se va juca pentru prima oră o dramă de Regina României. Drama este intitulată *Au crépuscule*, are unu actū și va fi jucată de d-nele Baretta și Dudley, societate ale Comediei-Franceze.

A cincî miiă nōpte de pază. În nōptea de 25 spre 26 Iunie n. pompierii de aci voru sērbători a 5000-a nōpte de pază. În 25 Iunie n. sēra la 8 ore va fi retragere cu musică. Paza de

nōpte o va ține comitetulū reuniunei sub comanda personală a șefului ei.

Cambiile pentru Smirna. Unu raportū alu consulului austriacū recomandă, că deorece în Smirna se factū Sāmbāta tōte plāțile, se se traseze polițele cu scadența pe Sāmbāta pentru Creștini și Mohamedani, și pe Vinerea pentru Jidovi, deorece prin acestă se simplifică și se ușurează în modū însemnatū afacerile.

Focū. În Bacifalēulū Sēceleurū a arsū Lunu sēra o casă și o șură. Pompierii de aci au trimisū unu trenū sē dea ajutorū la stingerea focului.

Nou valsū de I. Ioanovicū. „Iubita vieța Romāniei“ e unu nou valsū pentru pianū, douē māni. Prețulū 1 fl. Se înțelege, că acestă nouă compozițiune desțeptă dinainte interesulū publicului musicalū. Și acestū interesū este într'atāta justificatū, intru cātū tocmai acestū valsū alu celui mai îndestratū învățacelū alu lui Strauss nu e intru nimicū inferiorū valsului „Valurile Dunării“, din contră noulū valsū „Iubita vieța Romāniei,“ după judecata bărbaților speciali, întrece pe cele de mai înainte chiar în tōte 5 părțile sale prin simțire, prin cursulū sēu melodicū bogatū și prin efectulū însuflețitorū. Depositulū se află în librăria lui Polatssek din Timișōra. Se trimite pe lângă rambursă.

Din dieta ungarescă.

În cursulū desbaterilorū asupra apropiatiunei, vorbi:

Br. Kaas, care dîce că n'are încredere în guvernul. Administrația de aci nu e în stare a executa o mobilizare, de aceea Tisza trebuie să demisioneze înainte de a izbucni unu rēșboiu. La urma urmelorū Tisza va fi alungatū dela guvernulū.

Ferd. Horansky dîce, că neexecutarea unui programu e o imoralitate politică. Tisza a căutatū cu sumeția și aroganță despotică să supună țera voinții lui. Politica financiară a guvernului constă în spiora dărilorū.

Contele Gabr. Karolyi dîce, că Tisza e în dietă o figură vrednică de compătimitū. E directorulū unui teatru de păpuși (neliniște în drēpta), care face să îi jōce păpușile: unu croatū de o statură imasantă, cu barbă frumoșă și cu mustați mari, unu Ungurū frumosū, unu capū cu pērulū fărfoiu, cu voce înfliglată, unu vechiu funcționarū de cale feratā cu buzunarulū mare, unu intrigantū și unu profetū. (Mare ilaritate în opozițiune.) Cu aceste păpuși a reprezentatū elu o piesă în trei acte: celū dintēiu cu privire la § 14, alū doilea la § 25, alū treilea a fostū dedicatū moțiunei intrigantului

asemenea nu posedau dreptulū de cetățeni.

Intre astfelu de împrejurări trecū arta dramatică la Roma.

Andronicu, celū dintēiu poetū teatralū alu republicei, a fostū unu libertinū grecū; marele Terențiu a fostū la începutū unu sclavū cartaginēnu, și nemuritorulū Plautū, pe timpulū când a scrisū cele dintēiu trei bucāți ale sale, a trebuitū, asemenea lui Samsonū la Filisteni, să învērtescā rōta la morā.

La sfērșitulū comediei sale intitulată „Ola de aurū“ istorisește elu, cum se criticau pe vremea lui artiștii. „Nu folosese nimica, că voi îi rechiāmāți pe artiști“, strigă elu în epilogū publicului, „când actorii au părăsitū bina. Acum ei își desbracă vestmintele lorū cu cari au jucatū și acela, carele a jucatū rēu, își capētă pentru aceea bātăia bună, pe când celū ce a jucatū bine capētă de bētū.“

Biciulū menitū pentru sclavi a devenitū sceptrulū prin care se guverna acum arta și aplausele, pentru cari trebuia să se rōge după fiecare bucată unulū dintre actori la autoritatea critică-

tōre, erau numai unu pocnetū alu aceluiașu biciu, carele biciuia spatele sclavului ce pășia pe scenă, decumva prestațiunile sale artistice nu corēspundeau cerințelorū critice.

Dēr n'a fostū destulū, că criticii și-au făcutū pe artiștii și-și sclavi. Numai după-ce sclavii au fostū devenitū victime de sacrificatū, s'a pututū în sfērșitū înālța critica la culmea divinatății.

Precum s'a dîsu, critica și-a pusū de problemă ca să critice prestațiunile artistice, și cu cātū criticatorii au devenitū mai imbuibați și mai tociți, de sine se înțelege că cu atātū criticau mai multū. În sfērșitū numai locurile cele mai pline de efectū mai aveau grația înaintea ochilorū lorū. În tragediei numai scenele cele mortuare, catastrofele, mai erau în stare să escite nervii cei moleșiți și de a mai scutura cugetele cele somnorose; din pricina acestă dialogurile cele poetice nu s'au cam mai obișnuitū, îndestulindu-se în sfērșitū cu aceea, de a reprezenta singurū numai scenele mortuare. Pentru de a putē sgdului prin ele pe cātū se potē mai multū nervii, acele

scene s'au executatū mai în urmă de cātū muritori în natură, și fiind-că arta de a se bate cu armele (crima) oferia unu mijlocū minunatū pentru de a putē prelungi aceste scene și a mări încordarea, de aceea acestă artă încurēndū ocupă rangulū celū dintāiu pe bină.

Precum se ingrașă în Anglia și China cocoși spre scopulū acela, de a delecta publiculū prin rēșboiulū lorū, tocmai așa s'au întemeiatū în întregū împărăția academiū, în cari erau instruați prisionierii din rēșboiu, frumoși și robuști, precum și alți sclavi, în acea artă de a se ucide reciprocū după regulile artei și cu privilegiulū când publiculū romanū striga necontentū după „panem et circenses“; acestă strigare nu însemnă ad litteram: „pāne și spectacole“ — nu, ci „nutrēmētū și scene de ucideri.“

Nesnutitū, că acestă a doua jumătate a pretensiunii era totdeuna în deplină măsură implinită. Pe loculū spectacolului se serviau în massă uciderile. Așa reprezentațiunea cea sērbătōrescā, ce a întocmitū sfântulū împēratū Constantinū celū Mare în Trevirū, a costatū mai

multe mii de vieți de omū, parte poruncindū ca regimente întregi de prisionieri să se ucidă unele pe altele, partedându-le pradă animalelorū sēlbaticē.

Dēcă se executa vre-o pantomină cu prilejulū reprezentațiunilorū din circū, care se sfērșia cu aceea, că actorii periau prin o erupțiune vulcanică, atunci critica cea aspră pretindea, ca vulcanulū să verse asupra acelorū actori adevērată pucioșă și smolă fierbinte, ca acei actori intr'adevērū să și ardă; și când unulū din gladiatorii luptătorū a desarmatū pe protivniculū sēu, atunci elu trebuia să concedă publicului criticatorū ca să dicteze sfērșitulū luptei. Dēcă publiculū arāta cu degetulū celū mare cātū pāmētū, atunci critica pretindea mōrtea celui învinsū, dēcă însă ilū ridică acelu degetū în susū, atunci celū învinsū era lāsātū în viață până la cea mai de-apropē dî de ucidere. Sōrtea celui desarmatū atērna așadērā dela o simplă mișcare a mānei.

(Va urma.)

la urmă s'a cântat după culise un mare imn de laudă și de premiu, în care timp o voce cita din Heine: „Hermann gewann die Schlacht, der Esel heisst noch immer Esel und nicht a sinus und wir sind Deutsche geblieben“. (Iaritate în opoziție; în dreapta vii strigăte: Hoch, Hoch! — O voce: „Hoch der Esel! — Măgarul a dat leului o lovitură de copită!“ (Furtună ilaritate și risate în dreapta.) Veni apoi un epilog, „Rudolfinul“, și în fine apărură impresariul, Koloman cel mare, (ilaritate în opoziție), cu farfuria ca să stringă banii, dăr țera i-a dată blăsteme și dispreț. (Aplauze în opoziție, ilaritate în dreapta.) Vorbi de alegeri apoi și duse, că Tisza nu e în stare să judece ce e o alegere curată ori murdară; acestui director de teatru nu i votază bugetul.

Presentându-se la desbatere un proiect de lege pentru reforma administrației financiare, Ferd. Szederkenyi duse, că acest proiect de lege crează o caricatură a unei bune administrații financiare și dă fișpanilor o influință, ce nu se poate justifica, asupra afacerilor de dare.

Akos Beothy impută guvernului, că proiectele importante le aduce în desbatere la finea sesiunilor, spre a împiedeca desbaterile amănunțite, de care se teme ca dracul de tămăia. Influența fișpanilor asupra afacerilor de dare va fi fatală, lăsându-se interesele cetățenilor pradă politicii de partidă.

Proiectul de lege s'a votat. S'a primită însă propunerea, ca direcțiunea catastrală din Clușiu să nu se desființeze până ce nu se va termina cea mai mare parte a comasărilor în Ardeal. S'a arătat necesitatea, fără a se face propunere, ca direcțiunea financiară din Sătmar să nu se transforme de acolo; s'a recomandat acesta atenției ministrului. Apoi s'au mai primită propunerile, ca în privința competenței oficiilor de dare pentru măsurarea competențelor să nu se admită apelațiune, și asupra justificărilor competențelor să decidă definitiv direcțiunea financiară. S'a primită ca funcționarii croați la oficiile vamale dela granița croată să depună în limba croată esamenele la oficiul vamal principal din Pesta pentru oficiile vamale mai înalte; de asemenea s'a primită, ca cercul de drept autonom în comunele croate slavone să nu se altereze prin obligământul funcționarilor trimiși de direcțiunile financiare de a esamina aruncurile comunale.

Corespondența „Gaz. Trans.“

Teușiu, 8 Iunie 1889.

(Terminarea comasării în Teușiu.)
Stim. D-le Redactor! În ziua de 5 Iunie n. c. s'a finit în comuna noastră comasarea, care s'a început încă la anul 1860 și care după împrejurările de mai înainte se părea că nu va mai avea capăt nici odată, storcându decă de mii de florini de pe poporeni Teușului.

Fazele prin cari a trecut comasarea în Teușiu în decurs de 29 ani sunt multe și varii, așa că descrierea lor amănunțită ar da volume întregi. Teușeni însă nu s'au luptat, ca să nu se facă comasarea, ci au pretins numai că decă se face comasare, apoi să se facă dreptă, nescurțându pe nimenea în drepturile sale și neimbogățindu pe nimenea pe conta altora.

Causa principală pentru care s'a nimicit comasarea de până aci a fost împrejurarea, că nu s'a ținut cont de dreptele pretensiuni ale micilor proprietari, căpătându unii proprietari dublu, și alții pe jumătate din cât posedau înainte de comasare, și acesta a provenit de acolo, că niciodată n'am avut ingineri operatori cu destulă conștiință, dexteritate și tact; inginerii de mai înainte au avut în vedere mai vârtos interesul lor propriu și nu multă li-

păsată de pretensiunile drepte ale proprietarilor în genere.

De aceste considerațiuni fiind conștient d-lu Dr. Ioan Rațu, avocat în Turda, s'a luptat cu bărbăție și a adus lucrul acolo, că la anul 1884 s'a început din nou întreaga comasare, trăgându-se dungă peste tot lucrul dela 1860—1884, pentru care faptă Teușeni sunt și vor fi d-lui Dr. Ioan Rațu din generațiune în generațiune recunoscători.

Începându-se din nou comasarea, Românii Teușeni și-au strins șirurile și unindu-se frățesce, li-a succedat măcar au avut de a lupta cu omni cu știință și cu puteri materiale îndecit mai mari, a alege de inginer pe d-lu Onoriu Tilea, care pe atunci încă nu avea renumele de astăzi.

Să ne dăm sémă acuma, că acest domn inginer lucrat'a ore comasarea din Teușu după principiile antecesorilor săi, părtinindu pe unii și neîndreptățindu pe alții, s'eu că a lucrat după principiul dreptății, satisfăcându tuturor condițiilor stipulate în contract? La această întrebare aș fi în stare să probez cu date autentice, că acest domn inginer nu numai că nu a imitat întru nimic pe antecesorii săi nedrepti, dăr dela început și până în fine, necurțându nici chiar spese, ce nu era dator să le face, s'a interesat cât se poate mai mult pentru a face o comasare în adevăr dreptă și spre îndestulirea tuturor grupelor de locuitori din opidul nostru.

La clasificare, care e cheia comasării, avându lângă densusul și pe d-lu Nicolau Rusanu din Sâncel, care este foarte espert în asemenea cauze, ne-a adus atâta bine, că pe lângă aceea că n'a rămas o pășiune de vre-o 570—580 jugere catastrale numai nouă Românilor, moșia câtă au avut'o Români totă au căpătat'o. Asta provine de acolo, că au fost cu mare băgare de sémă la clasificarea hotărului. Să nu se credă, că ar fi fost cineva neîndreptățit, nu Dómne feresce, căci chiar și acei contrari, cari mai înainte i s'au opus, astăzi i sunt cei mai recunoscători, fiind foarte îndestulți, că relativ în timp scurt li-a succedat a-și vedea moșia adunată la un loc și a-i mântui de spese zadarnice, ce am fost cu toții constrinși a-le purta cu comasările de mai înainte. A adus lucrul acolo acest domn inginer, de a căpătat scola și biserica română din teritoriul comun partea ca și celelalte confesiuni, ba încă mai multă, ceea ce n' rëndul trecut nici poveste nu era, căci la comasările de mai înainte numai celorlalte confesiuni li-se făcuse acest favor.

Deși d. inginer Tilea i-a sprijinit pe Români în dreptele lor pretensiuni, așa încât dela introducerea d-sale de inginer nici avocat nu am mai avut, totuși cu inteligența sa rară, cu tactul său prudent și precaut, nu numai că n'a aprins ura contrarilor săi de odinioară, ci întru atâta i-a cucerit, încât densusii se întreceau a-i aduce mulțămiri și laude pentru devotamentul și silințele ce și-le-a pus la ducerea în deplinire a celei comasări, care părea a nu se mai fini, și încă într'un mod atât de conștient, încât în adevăr numai un om de tot pretențios și reutacios, ori nepriceput, ar pute să cãrtescă contra acestei comasări.

Cetățenii Teușului îndată după împărțirea tablelor au intrat în posesiunea lor încă în luna lui Martie a. c., deși comisiunea, care avea să predea tablele, a eșit în fața locului numai la 22 Maiu. Proprietarii mulțămii pe nouele lor moșii, nu încetă a aduce laude și mulțămite d-lui inginer O. Tilea, care și-a stors iubirea și încrederea noastră.

Comisiunea, care predece judecătorește tablele, eși în 22, 23, 24 și 25 Maiu; în 27 Maiu s'au început reclamarile; s'au făcut și vr'o 30 reclamarii, dăr mai toate neobiective, ceea ce se

constată de acolo, că abia o mică schimbare s'a făcut în întreaga lucrarea.

S'a cetit în 5 Iunie a. c. clausula autentică, de cătră d-lu inginer autenticator, precum și reflexiunile la făcare reclamare în specie — din care câți am fost de față, fără deosebire de naționalitate toți ni-am făcut o idee foarte clară despre bunătatea și conștientitatea domnului inginer Tilea.

Era încântător pentru noi a asculta referada d-lui inginer autenticator, care din punct în punct atestă praxa cea mare tehnică a d-lui inginer operator Tilea, căruia și contrarii de odinioară se întreceau a-i aduce ovațiuni de mulțumită pentru greaua operă săvârșită spre deplina mulțumire a tuturor. Vesel s'a depărtat d-lu Tilea din comuna noastră, fiind că după ostenelă de 5 ani de zile i-a succedat a săvârși aceea, ce alți ingineri în 24 de ani nu au putut săvârși.

I exprimăm și pe această cale d-lui Tilea mulțămite, dorindu-i cu toții ca să-l remunerze D-șeu cu ani îndelungați în deplină fericire cu întreaga-i familie spre fericirea familiei și onorea întregii noastre națiuni.

Recunoscintă merită din partea noastră și d-lu jude de Tribunal Szekely Jozsef, esmis în cauza de comasări de Tribunalul din Turda, fiind acest tribunal delegat pentru comuna Teușu, care prin purtarea sa conștientă, afa-bilă și nepărtinitoare și-a câștigat stima și recunoscintă locuitorilor teușeni. Totu acesta avem a dăce și la adresa d-lui Novak Bela, inginer autenticator, care după o ostenelă de 11 zile lucrându mereu de dimineața dela 6 ore până seara la 8, pe otarul Teușului, nepărtinitor și foarte conștient și-a dat opinia autentică, laudându și pe cale protocolară pe colegul său pentru opera săvârșită.

Primescă deci și acesti doi stimați d-ni mulțămitele noastre sincere pentru faptele domnilor demne de a fi imitate.

Stefan Crisianu,
mic proprietar.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS.“

(Serviciul biurolui de coresp. din Pesta)

Lemberg, 13 Iunie. După sciri sosite din Varșovia ministrul de război rusesc a ordonat ca în acest oraș să se înființeze un al patrulea magazin de proviant de clasa întâi.

Berlin, 13 Iunie. În cercurile politice influente faima despre încercarea Rusiei de a face o nouă conversiune a produsă o nemulțămire, care merge până la indignare. „Norddeutsche allg. Ztg.“ dăce, că încercarea aceasta este o călcare de tractat.

Berlin, 13 Iunie. Foile de aici se ocupă mult de Serbia. „National Zeitung“ raportază, că metropolitul Mihail este stăpân pe situația și că Ristici nu mai are nici o putere în Serbia. Reîntorcerea reginei Natalia a devenit neînsemnată, după ce se bănușe că Rusia de loc nu se gândește de a susține dinastia Obrenovic.

„Vossische Zeitung“ înregistrează nise sciri din Petersburg, cari spun, că ministrul de război rusesc a ordonat să se lificeze patru milioane de cisme în timp de două luni. Se fac cum-părări mari de fân și de ovės. La tôte căile ferate de vest rusesci se dăce că vor fi întocmite grandioase bucătări militare.

Necrolog.

Dimitrie Moldovanu, consilier public în pensiune, membru fondator al Asociației transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, astăzi dimineața la 9 ore și-a dat nobilul

său suflet, după scurte suferințe, în etate de 78 ani, în mâinile Creatorului. Rămășițele pământesc ale scumpului defunct se vor înmormenta din casa proprie, Strada Urezului Nr. 9, Miercuri în 31 Maiu (12 Iunie) a. c. în cimitirul gr.-oriental dela porta turului.

Sibiu, în 29 Maiu (10 Iunie) 1889.

Iohanna Moldovanu nasc. de Farcașu, ca soț, Iohanna Bădilă nasc. Moldovanu, fiică. Ecaterina Drăgici nasc. Moldovanu, George Moldovanu, notaru cercual, frați. Ioan Bădilă, consilier la tribunal, ginere.

DIVERSE.

Unu diar din Chicago publică următorul estras dintr'unu protocol: Acusătorea stă inaintea judecătorilor.

„Ce ocupațiune are bărbatul d-tale? întrebă judecătorul.

- „Scie bea bine“.
- „Altceva nu lucră nimic“?
- „Ba da, fumeză și țigar“.
- „Pare-mi-se e și dentist“.
- „Da, scote și dinți, dăr numai din plăcere.
- „Nu te-a eliberat și pe d-ta acusatul de șese dinți“?
- Ba da!
- „Intrebuințat'a spre scopul acesta chlorophoră, eter, ori ce fel de mijloce adormitoare“?
- N'a întrebuințat nimic“.
- „Cei șese dinți și-i-a tras în diferite zile“?
- „Nu. I-a scos pe toți odată“.
- „Bine, dăr are elu dreptul să practiceze ca dentist“?
- „Eu nu sciu să-l aibă. Mi-a dăș odată: Aici îți dau pentru menaj șese dolari (à fl. 2) pe săptămână. În fă-care Sâmbătă ai să-mi dai socotela. Decă nu-ți iese, îți rup dinți. Sâmbăta trecută am greșit cu 65 centime și m'a și rupt șese dinți, doi i-am înghitit“.
- „Cealți patru unde sunt“?
- „Aici“.
- Se hotăresce despărțirea.

RECTIFICARE. În nr. de eri alți fôiei noastre, la articolul de fond, colona 2, șirul 4 de jos este a se ceti: 1879, în loc de „1789“; la foiletou colona 4, șirul 11 din jos este a se ceti: peste starea nevinovăției etc., în loc de „pe stafeta“ etc. Pe aceeași colona, la articolul: „Italia 1859—1888.“, șirul 18 de sus, este a se ceti: creând alianțe etc. în loc de: crescându etc.

Cursul pieței Brașov

din 13 Iunie st. n. 1889.

Banote românesce	Cump.	9.40	Vënd.	9.42
Argintă românesce	-	9.35	-	9.40
Napoleon-d'ori	-	9.46	-	9.48
Lire turcesce	-	10.60	-	10.65
Imperial	-	9.60	-	9.65
Galbin	-	5.50	-	5.56
Scris. fonc. „Albina“ 6%	-	102.—	-	—
„ „ „ 5%	-	98.59	-	99.—
Ruble rusesc	-	123.50	-	124.50
Discontul	-	6 1/2—8%	-	pe an.

Cursul la bursa de Viena

din 12 Iunie st. n. 1889.

Renta de aur 4%	-	101.95
Renta de hârtă 5%	-	96.65
Imprumutul căilor ferate ungare	-	142.80
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (1-ma emisiune)	-	100.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (2-a emisiune)	-	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostă ungare (3-a emisiune)	-	113.50
Bonuri rurale ungare	-	105.—
Bonuri cu clasa de sortare	-	105.—
Renta de hârtă austriacă	-	85.20
Renta de argintă austriacă	-	85.60
Renta de aur austriacă	-	109.40
Losuri din 1860	-	143.—
Acțiunile băncii austro-ungare	-	907.—
Acțiunile băncii de credit ungar	-	316.—
Acțiunile băncii de credit austr.	-	306.—
Galben împărătesc	-	5.62
Napoleon-d'ori	-	9.47
Mărci 100 imp. germane	-	58.17 1/2
Londra 10 Livressterlinge	-	119.—

Editor și Redactor responsabil:
Dr. Aurel Mureșianu.

„ALBINA“

88,2

Institutul de credit și de economii
FILIALA BRAȘOVŪ
primește în comisiune efectuarea de plăți și încasări atât în interiorul țării cât și în străinătate.

Cumpără, vinde și amănază monete, efecte și cupone, dă însași sau îngrijește cecuri, asigurate etc. și se recomandă în deosebi pentru executarea în comisiune a ori-cărei tranzacțiuni de bancă în România.

Informațiuni mai de aproape se pot lua zilnic în biroul institutului, piața No. 90, dela 8—2 ore d. a.

Publicare de ofertă.

Societatea pe acții brașovenă a fabricii de celuloză în Budapesta voiesce să predă spre tăiere și transportare 15,650 metri cubici lemn de molid și de brad în revirul orășenesc de pe teritoriul comunei Zărnești și 4350 metri cubici lemn de molid și de brad precum și 779 metri cubici lemn de fag (lemn de foc) în revirul orășenesc de pe teritoriul comunei Bran pe anul curent 1889.

Condițiunile contractului se pot vedea la forestierul societății în Zărnești Leonard Girtler și în biroul societății în Brașov, strada Căldărarilor Nr. 529.

Ofertele trebuie să fie provădate cu timbru de 50 cr. și trebuie să conțină declararea, că celui ce face oferta îi sunt pe deplin cunoscute toate condițiunile contractului. În aceste se arată suma oferită atât cu cifre cât și cu litere clar și lămurit și se arată totodată locuința, numele și conumele oferentului precis. Ofertele trebuie să fie prezentate până la 17 Iunie 1889 la orele 12 din zi în biroul societății. Oferta se poate face deosebit pentru revirul din Zărnești și Bran, sau pentru amândouă revirele totdeodată.

La scrisoarea de ofertă se alătură pentru amândouă revirele un vadiu de 500 fl. v. a., separat însă pentru Zărnești un vadiu de 350 fl. v. a. și pentru Bran de 150 fl. v. a. bani gata.

Hotărârea cu privire la ofertele înrate se va lua în 18 Iunie a. c. și în casă când unul din aceste oferte s'ar afla acceptabil se va încheia cu oferentul respectiv contractul, iar celorlalți oferenti li se va întorci vadiul.

Societatea își rezervă dreptul de a primi ori și care din oferte, chiar și pe acela, care ar fi cu prețul cel mai mare, ori de a refusa toate ofertele sau numai unele din ele.

Brașov, în 11 Iunie 1889

Societatea pe acții brașovenă a fabricii de celuloză.

Avisul d-ilor abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de pe fâșia sub care au primit diarul nostru până acuma.

Administraț. „Gaz. Trans.“

O prăvălia de fierărie

situată în piața Făgărașului de peste 40 de ani, întocmită trumos, bine cercetată de mușterii buni și solidi, provădată cu mărfurile necesare, frumos asortate se vinde din cauze familiare sub condițiuni foarte favorabile.

Informațiuni dă administrațiunea acestei foi.

92,3

ABONAMENTE

la
„GAZETA TRANSILVANIEI“

Prețul abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei luni	3 fl. —
Pe șase luni	6 fl. —
Pe un an	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei luni	10 fr.
Pe șase luni	20 fr.
Pe un an	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminică.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe an	2 fl. —
Pe șase luni	1 fl. —
Pe trei luni	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe an	8 franci.
Pe șase luni	4 franci.
Pe trei luni	2 franci.

Abonamentele se fac mai ușor și mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari vor abona din nou, să binevoiască a scrie adresa lămurită și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

A. Plecarea postelor.

- Dela Brașov la Răznov-Zărnești-Bran: 12 ore 30 m. după amiază.
- „ „ „ Zizin: 4 ore după amiază.
- „ „ „ în Săcuime [S Georgii]: 1 ora 30 minute noaptea.
- „ „ la Făgăraș: 4 ore dimineața.
- „ „ la Săcele: 4 ore dimineața.

B. Sosirea postelor:

- Dela Răznov-Zărnești-Bran la Brașov: 10 ore înainte de amiază.
- „ Zizin la Brașov: 9 ore a. m.
- Din Săcuime la Brașov: 6 ore seara.
- „ Făgăraș la Brașov: 2 ore dimineața.

Turnătoria de feră și fabrica de mașini a lui SCHLICK.

SOCIETATE PE ACȚII ÎN BUDAPESTA

FABRICA ȘI DIRECȚIUNEA:
VI. Aeuss. Waitznerstr. 1696—1699.

BIROUL ÎN ORAȘ ȘI DEPOSITUL:
VI. Waitznerstr. 57.

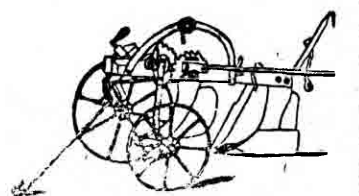
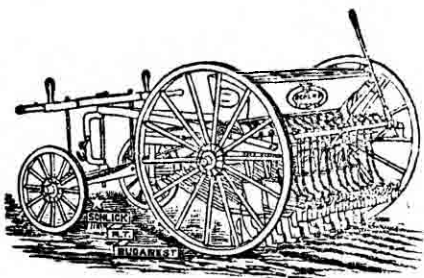
GARNITURI DE TREIERATĂ CU VAPOR ȘI CU VERTEJ (GÖPEL).

Pluguri patent. ale lui SCHLICK cu 2 și 3 fiare.

Mașini de sămănat în brazdă „HALADAS“

ale lui Schlick.

Mașini de sămănat care împrăștie grăunțele.

Pluguri-Royal patent. ale lui Schlick și Pluguri originale Vidats cu un fier, unelte agricole, grape, fărîmători de bulgări, tocători, tăietori de sfeclă, mașini pentru a scote mustu sfeclilor, sfărîmători de porumb (cucuruz), mori pentru sfărîmat, mori pentru curățit, mori pentru măcinat.

Părți aparținătoare de toate sistemele de pluguri pentru rezervă ținută totdeauna în deposit. — Prețurile cele mai estime — Condițiuni de plată favorabile.

Prețuri-curente la cerere gratis și franco.

Observare. Ne onorăm a aduce la cunoștința p. t. D-ilor mușterii, că deși am mutat partea cea mai mare a birourilor noastre ce se află în Budapesta VI, Waitzner-Boulevard No. 57, în stabilimentul fabricii noastre aflător: Budapesta, VI, Aeussere Waitznerstrasse Nr. 1696—99, totuși susținem în interesul și pentru comoditatea onor. d-ni clienți un birou în oraș, în localitatea de până acum, unde vom ține un deposit din toate produsele noastre de obiecte pentru țidiri și de mașini agricole.

Cu înaltă stimă

Diracția turnătoriei de feră și a fabricii de mașini a lui SCHLICK — societate pe acții.

8,18—9